

पुणे विद्यापीठ

दूरध्वनी क्र. : २५६०११८९/९०
फॅक्स क्र. : ०२०-२५६९७३८८
संकेतस्थळ : www.unipune.ac.in

आरक्षण कक्ष
गणेशखिंड, पुणे - ४११००७.
ई-मेल: arakshan_ar@unipune.ac.in

संदर्भ क्र. आरक्षण/ओ-२२/१०७५

दिनांक : २६.०७.२०१४

प्रति,

१. मा. विभागप्रमुख / मा.संचालक,
सर्व शैक्षणिक विभाग,
पुणे विद्यापीठ, पुणे- ४११ ००७.

२. मा.प्राचार्य/मा.संचालक,
पुणे विद्यापीठ संलग्नीत सर्व महाविद्यालये/मान्यताप्राप्त संस्था.

विषय:- महाराष्ट्र राज्यातील शैक्षणिक आणि सामाजिकदृष्ट्या मागास प्रवर्ग (ESBC) व विशेष मागास प्रवर्ग-अ (SBC-A) अंतर्गत सरळ सेवा भरती व शैक्षणिक प्रवेश या करिताच्या आरक्षण तसेच सुधारित बिंदुनामावलीबाबत.

- संदर्भ:- १. सामान्य प्रशासन विभाग, सन २०१४ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक १३, दि. ०९.०७.२०१४
२. सामान्य प्रशासन विभाग, सन २०१४ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक १४, दि. ०९.०७.२०१४
३. सामान्य प्रशासन विभाग, सन २०१४ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक १४, दि. १४.०७.२०१४ (शुध्दीपत्र)
४. सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, शासन निर्णय क्र. सीबीसी-१०/२०१३/प्र.क्र.३५/मावक, दि. १५.०७.२०१४
५. अल्पसंख्याक विकास विभाग शासन निर्णय क्रमांक अविवि २०१४/प्र.क्र.८१/का-७, दि. १९.०७.२०१४
६. सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, शासन निर्णय क्र. सीबीसी-१०/२०१४/प्र.क्र.१३१/मावक, दि. २२.०७.२०१४
७. सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय क्रमांक बीसीसी २०१३/प्र.क्र.३५४/भाग-२/२०१३/१६-ब, दि. २४.०७.२०१४
८. सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय क्रमांक बीसीसी -२०१४/प्र.क्र.२१६-ए/२०१४/१६-ब, दि. २४.०७.२०१४

महोदय/महोदया,

उपरोक्त संदर्भीय क्रमांक ०१ च्या अध्यादेश व संदर्भीय शासन निर्णय क्रमांक ०४ अन्वये राज्यात शैक्षणिक व सामाजिक मागासलेल्या समाजासाठी शैक्षणिक व सामाजिक दृष्ट्या मागासप्रवर्ग (शै.सा.मा.प्र.) Educationally and Socially Backward Category (ESBC) असा नविन प्रवर्ग तयार करण्यात आलेला आहे. या प्रवर्गात मराठा समाजाचा समावेश करण्यात आलेला आहे. त्यानुसार मराठा समाजास शासकीय / निमशासकीय सेवा (सरळ सेवा भरतीसाठी) व शैक्षणिक संस्थांमधील प्रवेशासाठी १६% आरक्षण लागू करण्याची तरतूद करण्यात आली आहे.

उपरोक्त संदर्भीय क्रमांक ०२ व ०३ च्या अध्यादेश व संदर्भीय शासन निर्णय क्रमांक ०५ व ०६ अन्वये राज्यात शैक्षणिक व सामाजिक मागासलेल्या समाजासाठी विशेष मागास प्रवर्ग (अ) (Special Backward Category-A) असा नविन प्रवर्ग तयार करण्यात आलेला आहे. या प्रवर्गात सामाजिक व शैक्षणिकदृष्ट्या मागासलेल्या मुस्लिम गटाचा समावेश करण्यात आलेला आहे. त्यानुसार सामाजिक व शैक्षणिकदृष्ट्या मागासलेल्या मुस्लिम गटासाठी शासकीय / निमशासकीय सेवा (सरळ सेवा भरतीसाठी) व शैक्षणिक संस्थांमधील प्रवेशासाठी ५% आरक्षण लागू करण्याची तरतूद करण्यात आली आहे.

संदर्भीय क्रमांक ०७ मध्ये नमुद केलेल्या शासन निर्णयानुसार शैक्षणिक आणि सामाजिकदृष्ट्या मागास (शै.सा.मा.प्र.) Educationally and Socially Backward Category (ESBC) प्रवर्गाकरीता आरक्षणाच्या तरतूदीनुसार सरळ सेवा भरतीसाठी शासन निर्णय सामान्य प्रशासन विभाग क्रमांक बीसीसी १०९७/प्र.क्र.२/९७/१६-ब, दिनांक २९.०३.१९९७ अन्वये विहित करण्यात आलेली बिंदुनामावली सुधारीत करण्यात आलेली आहे. सुधारित बिंदुनामावली दिनांक ०९.०७.२०१४ पासून अंमलात आलेली आहे.

संदर्भीय क्रमांक ०८ मध्ये नमुद केलेल्या शासन निर्णयानुसार विशेष मागास प्रवर्ग (अ) (Special Backward Category-A) प्रवर्गाकरीता आरक्षणाच्या तरतूदीनुसार सरळ सेवा भरतीसाठी शासन निर्णय सामान्य प्रशासन विभाग क्रमांक बीसीसी १०९७/प्र.क्र.२/९७/१६-ब, दिनांक २९.०३.१९९७ अन्वये विहित करण्यात आलेली बिंदुनामावली सुधारीत करण्यात आलेली आहे. सुधारित बिंदुनामावली दिनांक ०९.०७.२०१४ पासून अंमलात आलेली आहे.

याबाबत आपणास कळविण्यात येते की, उपरोक्त संदर्भीय ०१ ते ०८ मध्ये नमुद केलेले सर्व अध्यादेश व शासन निर्णयांच्या प्रती सदर पत्रासोबत जोडलेले असून ते स्वयंस्पष्ट आहेत. सदर दोन्ही अध्यादेशामधील मुद्दा क्रमांक १ (३) नुसार सदर अध्यादेश तात्काळ म्हणजेच दिनांक ०९.०७.२०१४ पासून अंमलात आलेले आहेत. शासकीय / निमशासकीय सेवा (सरळ सेवा भरतीसाठी) व शैक्षणिक संस्थांमधील प्रवेशासाठी मराठा समाजास १६% व मुस्लिम समाजास ५% आरक्षण लागू झालेले असून सदर अध्यादेशातील व शासन निर्णयामधील तरतूदीनुसार सरळ सेवा भरतीकरीता व शैक्षणिक प्रवेशाकरीता आरक्षणाची काटेकोरपणे अंमलबजावणी करावी.

कळावे,

आपला,

(डॉ. नरेंद्र मा. कडु)
कुलसचिव

- सोबत:-
१. सामान्य प्रशासन विभाग, सन २०१४ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक १३, दि. ०९.०७.२०१४
 २. सामान्य प्रशासन विभाग, सन २०१४ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक १४, दि. ०९.०७.२०१४
 ३. सामान्य प्रशासन विभाग, सन २०१४ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक १४, दि. १४.०७.२०१४ (शुध्दीपत्र)
 ४. सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, शासन निर्णय क्र. सीबीसी-१०/२०१३/प्र.क्र.३५/मावक, दि. १५.०७.२०१४
 ५. अल्पसंख्याक विकास विभाग शासन निर्णय क्रमांक अविवि २०१४/प्र.क्र.८१/का-७, दि. १९.०७.२०१४
 ६. सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, शासन निर्णय क्र. सीबीसी-१०/२०१४/प्र.क्र.१३१/मावक, दि. २२.०७.२०१४
 ७. सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय क्रमांक बीसीसी २०१३/प्र.क्र.३५४/भाग-२/२०१३/१६-ब, दि. २४.०७.२०१४
 ८. सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय क्रमांक बीसीसी -२०१४/प्र.क्र.२१६-ए/२०१४/१६-ब, दि. २४.०७.२०१४

परिशिष्ट-ब

विदुनामावलीचा वापर करण्यासंबंधीच्या सूचना.

- १) सरळसेवा भरतीच्या पदांसंदर्भात सन २०१४ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक १४ मधील तरतुदीस अनुसरून सुधारित विदुनामावली तयार करताना या शासन निर्णयासोबत जोडलेल्या परिशिष्ट-अ नुसार विहित केलेली १०० विदुनामावली वापरण्यात यावी.
- २) विदुनामावलीचा वापर करताना सेवा प्रवेश नियमातील तरतुदीनुसार संवर्गाच्या एकूण मंजूर पदसंख्येपैकी सरळसेवा कोट्यातील पदांची संख्या निश्चित करण्यात यावी.
- ३) दिनांक ९ जुलै २०१४ रोजी रिक्त असणारी पदे व त्यानंतर सरळसेवेच्या कोट्यातील रिक्त होणारी पदे विचारात घेऊन चालू भरती वर्षात तसेच त्यापुढील भरती वर्षासाठी विशेष मागास प्रवर्ग-अ(एसबीसी-ए) या करिता आरक्षणाची गणना करतांना खाली नमूद केलेल्या कार्यपध्दतीचा अवलंब करण्यात यावा.

अ) दिनांक ९ जुलै २०१४ रोजी संवर्गातील सरळसेवा कोट्यातील एकूण मंजूर पदसंख्येला (दि.९ जुलै,२०१४ पुर्वीचे अ.जा.-१३ %, अ.ज.७%, विजा-अ ३%, भ.ज.(ब)-२.५%, भ.ज.(क)-३.५%, भ.ज.(ड)-२%, विमाप्र-२% व इमाव-१९%) एकूण ५२ टक्के आरक्षण विचारात घेऊन आरक्षित पदांची गणना करावी.

आ) दिनांक ९ जुलै २०१४ रोजी वरील आरक्षणानुसार प्रवर्ग निहाय मागास प्रवर्गाची व खुल्या प्रवर्गाची किती पदे कार्यरत आहेत, याची गणना करावी.

इ) दिनांक ९ जुलै २०१४ रोजी संवर्गातील एकूण रिक्त पदांची संख्या विचारात घेऊन त्यामधून दिनांक ९ जुलै, २०१४ पुर्वीच्या मागास प्रवर्गाच्या रिक्त पदांची संख्या (दि.९ जुलै,२०१४ पुर्वीचे अ.जा, अ.ज, विजा-अ , भ.ज.(ब), भ.ज.(क), भ.ज.(ड), विमाप्र व इमाव) वजा करावी.

ई) दिनांक ९ जुलै २०१४ रोजी खुल्या प्रवर्गाची रिक्त पदे विचारात घेऊन त्यावर नव्याने आरक्षण लागू केलेल्या विशेष मागास प्रवर्ग-अ(एसबीसी-ए) साठी ५% आरक्षणाची गणना करावी.

उदा. एखाद्या संवर्गात मंजूर पद संख्या १०० आहे. दि.९ जुलै,२०१४ पर्यंत या संवर्गात ६७ पदे कार्यरत असून ३३ पदे रिक्त आहेत. त्या संवर्गाचा प्रवर्गनिहाय तपशील खालील प्रमाणे आहे.

अ.क्र.	प्रवर्गाचे नाव	आरक्षण टक्केवारी	आरक्षण-टक्केवारी नुसार पदे	कार्यरत पदे	रिक्त पदे (४-५)
१	२	३	४	५	६
१	अनु. जाती	१३ %	१३	१०	३
२	अनु.जमाती	७ %	७	५	२
३	वि.जा. (अ)	३ %	३	२	१
४	भ.ज.(ब)	२.५ %	३	१	२
५	भ.ज.(क)	३.५%	३	२	१
६	भ.ज.(ड)	२ %	२	१	१
७	वि.मा.प्र.	२ %	२	१	१
८	इ.मा.व.	१९%	१९	१५	४
९	खुला	४८ %	४८	३०	१८
१०	एकूण	१००%	१००	६७	३३

वरील तक्त्याचे अवलोकन केले असता ३३ रिक्त पदांपैकी खुल्या प्रवर्गाची १८ पदे रिक्त आहेत.

A) पहिले भरती वर्ष-अशा प्रकारे खुल्या प्रवर्गातील एकूण रिक्त पदांच्या ५% प्रमाणे येणारी पदे ही नव्याने आरक्षण लागू केलेल्या विशेष मागास प्रवर्ग-अ(एसबीसी-ए) साठी आरक्षित असतील. म्हणजेच १८ च्या ५ % = ०.९० म्हणजेच पूर्णांकात एकूण १ पद विशेष मागास प्रवर्ग-अ(एसबीसी-ए) साठी पहिल्या भरतीवर्षासाठी आरक्षित असेल.

B) दुसरे भरती वर्ष-दुस-या भरती वर्षात, खुल्या प्रवर्गात २० रिक्त पदे उपलब्ध झाली असे समजल्यास, दुस-या भरती वर्षी विशेष मागास प्रवर्ग-अ(एसबीसी-ए) साठी रिक्ततेची गणना करतांना खुल्या प्रवर्गात आलेल्या रिक्त पदांच्या संख्येत मागील भरतीवर्षामधील खुल्या प्रवर्गातील आलेली रिक्त पदांची संख्या मिळवून (म्हणजेच $२०+१८=३८$) येणाऱ्या एकूण ३८ रिक्त पदांच्या ५% प्रमाणे येणारी पदे १.९ म्हणजेच पूर्णांकात २ पदे विशेष मागास प्रवर्ग-अ(एसबीसी-ए) साठी आरक्षित राहतील. असे करत असताना, मागील भरतीवर्षी विशेष मागास प्रवर्ग-अ(एसबीसी-ए) साठी आरक्षित केलेल्या पदांपैकी भरलेली व त्यापैकी सद्यस्थितीत कार्यरत पदे वजा करून उर्वरित पदांची भरती करावी. म्हणजेच सदर उदाहरणानुसार मागील भरतीवर्षी विशेष मागास प्रवर्ग-अ(एसबीसी-ए) साठी आरक्षित १ पदांपैकी १ पद भरले असेल व सद्यस्थितीत सदरचे १ पद कार्यरत असेल तर दुस-या भरती वर्षासाठी आरक्षित २ पदांपैकी १ पदाची (२-१) भरती करावी.

C) तिसरे भरती वर्ष-त्यानंतरच्या तिस-या भरती वर्षात ३२ पदे रिक्त झाली असे समजल्यास, तिस-या भरती वर्षी विशेष मागास प्रवर्ग-अ(एसबीसी-ए) साठी रिक्ततेची गणना करतांना खुल्या प्रवर्गात आलेल्या रिक्त पदांच्या संख्येत मागील भरतीवर्षामधील खुल्या प्रवर्गातील आलेली रिक्त पदांची संख्या मिळवून (म्हणजेच $३२+२०+१८=७०$) येणाऱ्या एकूण ७० रिक्त पदांच्या ५ % प्रमाणे येणारी पदे ३.५ म्हणजेच पूर्णांकात ४ पदे विशेष मागास प्रवर्ग-अ(एसबीसी-ए) साठी आरक्षित राहतील. असे करत असताना, मागील भरतीवर्षी विशेष मागास प्रवर्ग-अ(एसबीसी-ए) साठी आरक्षित केलेल्या पदांपैकी भरलेली व त्यापैकी सद्यस्थितीत कार्यरत पदे वजा करून उर्वरित पदांची भरती करावी. म्हणजेच सदर उदाहरणानुसार मागील भरतीवर्षाअखेर विशेष मागास प्रवर्ग-अ(एसबीसी-ए) साठी आरक्षित २ पदांपैकी १ पद भरले असेल व सद्यस्थितीत सदरचे १ पद कार्यरत असेल तर तिस-या भरती वर्षासाठी आरक्षित ४ पदांपैकी ३ पदांची (४-१) भरती करावी.

D) चौथे भरती वर्ष- त्यानंतरच्या चौथ्या भरती वर्षात ३० पदे रिक्त झाली असे असे समजल्यास, चौथ्या भरती वर्षी विशेष मागास प्रवर्ग-अ(एसबीसी-ए) साठी रिक्ततेची गणना करतांना खुल्या प्रवर्गात आलेल्या रिक्त पदांच्या संख्येत मागील भरतीवर्षामधील खुल्या प्रवर्गातील आलेली रिक्त पदांची संख्या मिळवून (म्हणजेच $३०+३२+२०+१८=१००$) येणाऱ्या एकूण १०० रिक्त पदांच्या ५% प्रमाणे येणारी पूर्णांकात ५ पदे विशेष मागास प्रवर्ग-अ(एसबीसी-ए) साठी आरक्षित राहतील. असे करत असताना, मागील भरतीवर्षामध्ये विशेष मागास प्रवर्ग-अ(एसबीसी-ए) साठी आरक्षित केलेल्या पदांपैकी भरलेली व त्यापैकी सद्यस्थितीत कार्यरत पदे वजा करून उर्वरित पदांची भरती करावी. म्हणजेच सदर उदाहरणानुसार मागील भरतीवर्षा अखेर विशेष मागास प्रवर्ग-अ(एसबीसी-ए) साठी आरक्षित ४ पदांपैकी ४ पदे भरली असतील व सद्यस्थितीत सदरची ४ पदे कार्यरत असतील तर चौथ्या भरती वर्षासाठी आरक्षित ४ पदांपैकी १ पदाची (५-४) भरती करावी.

४) वरील प्रमाणे आरक्षण गणनेची कार्यवाही जो पर्यंत विशेष मागास प्रवर्ग-अ(एसबीसी-ए) साठी अनुज्ञेय ५ टक्के आरक्षणानुसार पर्याप्त आरक्षित पदे उपलब्ध होत नाहीत, तो पर्यंत चालू ठेवावी. विशेष मागास प्रवर्ग-अ(एसबीसी-ए) साठी ५ टक्के आरक्षणानुसार पर्याप्त आरक्षित पदे प्राप्त झाल्यानंतर मात्र प्रत्येक प्रवर्गनिहाय अनुज्ञेय टक्केवारीनुसार त्या-त्या प्रवर्गाची पदे भरण्यात यावीत.

पद भरती केलेल्या विशेष मागास प्रवर्ग-अ(एसबीसी-ए) प्रवर्गातील उमेदवारांची बिंदुनामावलीत बिंदु क्रमांक १६ पासून नोंद प्रारंभ करून यानुसार त्यापुढे सदर प्रवर्गासाठीच्या बिंदुवर नोंद करावी.

५) सुधारित विदुनामावली तयार करताना सध्या असलेली संवर्गातील सरळसेवा कोट्यातील पदसंख्या लक्षात घेऊन आरक्षण बिंदु निश्चित करण्यात यावेत. भविष्यात संवर्ग संख्येत वाढ झाल्यास, अथवा घट झाल्यास, संबंधित वर्षाची विदुनामावली तयार करताना सरळसेवा कोट्यातील पदसंख्येनुसार आरक्षित बिंदुची संख्या त्या प्रमाणात जास्त अथवा कमी करण्यात यावी.

६) सर्व मंत्रालयीन विभाग प्रमुखानी त्यांच्या अधिनस्त सर्व आस्थापनांना वरील विविध संवर्गाच्याबाबतीत यानुसार योग्य ती कार्यवाही तातडीने करण्याच्या सूचना द्याव्यात. प्रत्येक संवर्गाबाबत वरील मार्गदर्शक सूचनांनुसार केलेल्या कार्यवाहीचा आढावा घ्यावा व योग्य त्या प्रकारे कार्यवाही करण्यात आलेली आहे याची खातरजमा करण्यात यावी.

७) सध्या आरक्षणासंदर्भात अस्तित्वात असलेले विविध शासन आदेश वरील प्रमाणे सुधारण्यात आले असल्याचे गृहित धरण्यात यावे.
